

VIII. PROTOHISTORICKÁ KONFERENCE V OLMOUCI

Eduard Droberjar

Archeologové, zabývající se časnou dobou dějinnou (protohistorií) ve středoevropském barbariku, se sešli na své osmé mezinárodní konferenci tentokrát na Univerzitě Palackého v Olomouci. Konferenci zorganizovala sekce archeologie Katedry historie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci (doc. PhDr. E. Droberjar, Ph.D.) ve spolupráci s Archeologickým ústavem AV ČR Brno (Mgr. B. Komoróczy, Ph.D.) a Archeologickým centrem Olomouc (PhDr. J. Peška, Ph.D.) ve dnech 2.–5. října 2012 v Konviktu. Obdobně jako předešlé konference (Kounice 2005, České Budějovice 2006, Mikulov 2007, Sanok 2008, Nitra 2009, Hradec Králové 2010, Brno 2011), i tato měla své hlavní téma, jímž byly Římské a germánské spony ve střední Evropě. Spony (kovová šatová spínadla), které podléhaly dobové módě, jsou jedním z nejdůležitějších archeologických pramenů v rámci protohistorického bádání. Jejich důkladná znalost je základem nejen pro určení chronologie, provenience, společenského postavení jejich nositelů a dalších aspektů protohistorických komunit, ale rovněž odráží vývoj a stupeň poznání jednotlivých period a regionů.

Cílem konference bylo zejména referovat o nových nálezech hlavně z detektorových průzkumů a dalších výzkumných aktivit a věnovat se vyhodnocení a významu římských importovaných a germánských spon ve střední Evropě v časovém rozpětí od pozdní doby laténské přes dobu římskou až po dobu stěhování národů. Na konferenci zaznělo i několik referátů o sponách už z doby laténské. Nejvíce příspěvků bylo věnováno spínadlům z doby římské na území Germánů polabských (Čechy, Morava, jihozápadní Slovensko) a východních (Polsko). Přednášející se zaměřili nejen na některé speciální druhy spon zejména z 2. a 3. století, např. římské emailové, kolínkovité, noricko-panonské výrazně členěné, ale i na labsko-germánské, przeworské a wielbarské (hlavně z II., V. a VI. Almgrenovy skupiny) nebo i na některé konkrétní typy, např. Almgren 43 a 129. Z referátů vyplynulo, jak nové nálezy zásadním způsobem mění a výrazně zpřesňují dosavadní poznatky a jak jsou velmi důležité jejich detailní analýzy konstrukčních, technologických a výzdočných prvků. V návaznosti na kartografické rozšíření spon přispívají tyto artefakty k důkladnějšímu poznání interregionálních římsko-germánských i vnitrobarbarských kontaktů. Kromě hlavního tématu jsme v bloku varia vy-

slechli i referáty o jiných nových nálezech a výzkumech z doby římské a doby stěhování národů.

Celkem bylo předneseno 35 referátů (z toho 27 referátů o sponách) a prezentováno šest posterových panelů. Konference se zúčastnilo na pět desítek badatelů a studentů zejména z České republiky, Slovenska a Polska, ale také z Rakouska, Německa a Maďarska. Potěšitelné je, že do protohistorických konferencí se aktivně zapojuje čím dál více studentů a studentek archeologie nejen doktorských, ale rovněž magisterských programů.

Součástí programu konference byla půldenní exkurze po historickém centru Olomouce a společenský večer. Se zajištěním zdárného průběhu celé akce pomáhali naši studenti archeologie a historie. Organizace příští konference pro rok 2013 se ujali slovenští kolegové a hlavním tématem bude výzbroj a výstroj Keltů, Germánů a Římanů. Ze všech dosavadních konferencí vyšly sborníky Archeologie barbarů a také z olomoucké konference připravujeme ve spolupráci s Archeologickým ústavem AV ČR v Brně samostatnou publikaci, která by měla být vytištěna v tomto roce.

doc. PhDr. Eduard Droberjar, Ph.D.
Katedra historie
Filozofická fakulta
Univerzita Palackého v Olomouci
Na Hradě 5
771 80 Olomouc